

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ		
ВАСПИТНИ РАД У ОДЈЕЉЕЊСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ		
РАЗРЕД	СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА
ШЕСТИ	1	36
ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Цјеловит развој ученичких потенцијала кроз унапређивање и учвршћивање социјалних вјештина и способности адаптивног и позитивног понашања. ✓ Развијање сигурности и самосвјесности у успостављању конструктивних интерперсоналних односа са вршњацима и одраслима. ✓ Усвајање нових знања, искустава и информација која ће ученицима омогућити потпуније, активније и равноправније укључивање у живот њихове друштвене средине и школе. 		
ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА		
<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са начином рада у предметној настави. - Учвршћивање осјећаја солидарности и групне припадности. - Развијање социјалних вјештина и способности сарадње у колективу. - Развијање способности контроле властитог понашања и размимјевања потреба и осјећаја других особа. - Упознавање ученика са начинима правилне комуникације, насилним и ненасилним облицима понашања и стиловима рјешавања конфликта. - Развијање способности препознавања стереотипа и предрасуда и њиховог негативног утицаја на мађуљудске односе и комуникацију. - Упознавање ученика са дужностима, обавезама и одговорностима, као и правилима васпитно-образовног рада и живота у школи, те начинима учешћа у раду школе. - Упознавање ученика са значајем поптовања моралних, друштвених и животних вриједности, са нагласком на породичне вриједности. - Подстицање развоја здравих животних навика и правилне бриге о здрављу, те уочавање опасности у околини које угрожавају здравље и живот. - Развијање еколошке свијести и потребе да се очува лично здравље и животна околина. - Подстицање ученика на ефикасно и правилно учење, кориштење различитих начина учења, те лакшег развијања сопствене методе рада и савладавања наставних садржаја. - Упознавање ученика са начинима вредновања и самовредновања резултата рада. - Укључивање ученика у различите хуманитарне и волонтерске активности. 		
САДРЖАЈИ ПРОГРАМА		
Ред. бр.	Теме	Оквирни број часова
1.	Организација одјељењског колектива	2
2.	Развој социјалних вјештина	10
3.	Права обавезе и одговорности	2

4.	Животне вриједности	6
5.	Здрави начини живота	9
6.	Учење	3
7.	Слободне теме	4

ИСХОДИ УЧЕЊА И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

Наставна тема 1 : Организација одјељењског колектива (2 часа)

Посебни циљ:

Упознавање са начином рада у предметној настави и учвршћивање осјећаја солидарности и групне припадности.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик: - наводи предмете и распоред рада у шестом разреду; - учествује у планирању рада одјељењске заједнице и избору чланова руководства; - предлаже правила за функционисање одјељењског колектива;	<ul style="list-style-type: none"> • Наставници и програм рада шестог разреда. • Избор руководства. • Разредна правила. • Израда паноа.

Наставна тема 2 : Развој социјалних вјештина (10 часова)

Посебни циљеви:

Развијање социјалних вјештина и способности сарадње у колективу.

Развијање способности контроле властитог понашања и разимијевања потреба и осјећаја других особа.

Упознавање ученика са начинима правилне комуникације, насилним и ненасилним облицима понашања и стилова рјешавања конфликта.

Развијање способности препознавања стереотипа и предрасуда и њиховог негативног утицаја на мађуљудске односе и комуникацију.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик: - препознаје и наводи позитивне особине код себе и код другова из одјељења; - уочава разлику између појмова другарства и пријатељства; - разликује/ наводи понашања која радују или љуте друге особе; - препознаје/наводи примјере насилног понашања у одјељењу/школи/породици; - наводи коме треба да се обрати у случајевима насиља или у конфликтним ситуацијама; - препознаје/ наводи понашања која доприносе бољој комуникацији међу ученицима;	<ul style="list-style-type: none"> • По чему смо најбољи? • Шта ми се свиђа код других? • Моји другови. • Мој најбољи пријатељ. • Дијељење. • Активно слушање. • Пристојно понашање • Насиље и конфликт (облици и емоције које имамо). • Задаци стручне службе школе. • Рјешавање проблемаа • Како се понашам и шта осјећам у конфликту. • Правила мирног рјешавања конфликта.

<ul style="list-style-type: none"> - предлаже начине мирног рјешавања конфликта; 	
Наставна тема 3 : Права, обавезе и одговорности (2 часа)	
Посебни циљ: Упознавање ученика са правима дјете, њиховим обавезама и одговорностима, као и правилима васпитно образовног рада и живота у школи.	
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик: <ul style="list-style-type: none"> - наводи неколико дјечијих права; - наводи примјере обавеза и одговорности ученика у школи; - уочава повезаност између права и одговорности; - учествује у активностима обиљежавања Недјеље дјетета; 	<ul style="list-style-type: none"> • Конвенција о правима дјетета. • Израда паноа са правима дјетета. • Кућни ред школе. • Уважавање права других. • Ликовни/литерарни рад.
Наставна тема 4 : Животне вриједности (6 часова)	
Посебни циљеви: Упознавање ученика са значајем поштовања моралних, друштвених и животних вриједности, са нагласком на породичне вриједности.	
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик: <ul style="list-style-type: none"> - препознаје/ наводи основне културне вриједности типичне за породицу и заједницу у којој живи; - наводи шта је заједничко а шта различито у једној групи људи; - уважава и поштује различитости међу људима; - препознаје разлику између чињеница и мишљења; - уочава негативан утјецај предрасуда на међуљудске односе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Културне вриједности и традиција народа којем припадам. • Сличности и разлике међу људима. • Појам идентитета, „Ко сам ја?“ • Поштовање културе и традиције других народа и међусобна толеранција. • Стереотипи и предрасуде. • Отклањање предрасуда већим знањем.
Наставна тема 5 : Здрави начини живота (9 часова)	
Посебни циљеви: Подстицање развоја здравих животних навика и правилне бриге о здрављу, те уочавање опасности у околини које угрожавају здравље и живот. Развијање еколошке свијести и потребе да се очува лично здравље и животна околина.	
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
Ученик: <ul style="list-style-type: none"> - уочава/ објашњава важност правилне исхране, спавања и физичке активности за 	<ul style="list-style-type: none"> • Здраве навике.

<p>здравље;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје како настаје и шири се одређена инфекција и zarazna болест; - препознаје/ наводи/ примјењује принципе превенције и заштите од заразних болести; - препознаје/наводи облике (не)одговорног понашања (појединца и друштва) у циљу одржавања чисте и здраве околине; - уочава и препознаје тјелесне промјене које се дешавају током сазријевања; - наводи и користи облике комуникације и понашања којима се исказује толеранција и равноправност међу половима; - описује опасности које угрожавају здравље у свакодневном животу; 	<ul style="list-style-type: none"> • Како јачамо одбрамбени механизам организма. • Инфекције и заразне болести. • Заштита од заразних болести • Екологија и здравље (ваздух, вода, бука, загађивање). • Опасности у околини који могу да угрозе здравље и живот људи • Дјевојчице и дјечаци. Толеранција и једнакост међу половима • Лијепе ријечи. • Пубертет.
--	---

Наставна тема 6 : Учење (3 часа)

Посебни циљ:

Подстицање ученика на ефикасно и правилно учење, кориштење различитих начина учења, те лакшег развијања сопствене методе рада и савладавања наставних садржаја.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостално ради домаће задатке и извршава школске обавезе; - наводи шта све подразумијева правилна припрема за учење; - препознаје важност позитивне мотивације за учење, препознаје и усваја стратегије за учење; - процјењује и вреднује своје навике и поступке у процесу учења; 	<ul style="list-style-type: none"> • Како учимо?. • Мапа ума. • Психофизичка припрема за учење. • Мотивација и технике учења

Наставна тема 7 : Слободне теме (4 часа)

Посебни циљеви:

Упознавање ученика са начинима вредновања и самовредновања резултата рада. Укључивање ученика у различите хуманитарне и волонтерске активности.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - процијењује свој лични рад, успјех и владање; - учествује у ваннаставним активностима; - учествује у обиљежавању значајних 	<ul style="list-style-type: none"> • Анализа успјеха и владања ученика, учешће у ваннаставним и ваншколским активностима. • Секције

<p>датума; - учествује у волонтерским активностима у заједници;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Садржаји по избору наставника и ученика који се односе на обиљежавање значајних датума и актуелних догађаја.
<p>КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА</p>	
<p>Наставни програм за васпитни рад у одјељењској заједници у шестом разреду у корелацији је са одређеним темама (исходима и садржајима) наставних предмета: Познавање природе; Познавање друштва; Ликовна култура, Музичка култура, Основе информатике и Физичко и здравствено васпитање.</p>	
<p>НАПОМЕНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА</p>	
<p>Програм васпитног рада у одјељењској заједници за ученике са лаким оштећењем интелектуалног функционисања у шестом разреду тематски је усклађен са редовним наставним планом ВРОЗ-а, који обухвата четири наставне области: Култура живљења, Дјечија права и одговорности, Здрави стилови живота и Теме по избору/Слободне теме. Предложене Слободне теме су само приједлог/оквир, што значи да одјељењски старјешина може у оквиру ове области да бира и реализује друге садржаје за које процијени да су неопходни за реализацију, а у складу са потребама ученика из одјељења.</p> <p>У оквиру сваке од наведених области програмом су понуђене теме и програмски садржаји које ће одјељењски старјешина користити оквирно, уз уважавање индивидуалних карактеристика и могућности ученика са лакшим оштећењем интелектуалног функционисања, те њихових породичних прилика. У овом разреду долази до прелаза из разредне у предметну наставу те је одјељењски старјешина један од предметних наставника. Ради бољег упознавања ученика и њихових специфичности потребно је интензивирати сарадњу са родитељима како би се усклађеним васпитним дјеловањем усмјеравало понашање ученика.</p> <p>Иако се садржаји (теме и појмови) међусобно прате, присутна је значајна разлика у циљевима и исходима учења. Циљеви и исходи учења су дефинисани у складу са карактеристикама и специфичностима ученика са лакшим оштећењем интелектуалног функционисања.</p> <p>Исходи учења су конкретизовани и изражени у терминима дјечијег понашања. Они представљају све оно што ученик зна, умије и може да уради, или ће моћи да уради и које вриједности и ставове усваја. Остварење дефинисаних исхода учења могуће је и кориштењем других садржаја по избору одјељењског старјешине или ученика. Подразумијева се крајње флексибилан приступ који даје могућност измјене редосљеда реализације предложених тема, понуђеног броја часова и различитих модела рада.</p> <p>Одјељењски старјешина ће у сарадњи са ученицима осмишљавати активности, координирати рад међу ученицима и давати им јасна упутства за реализацију одређених садржаја. Имајући у виду развојне специфичности ученика са лаким оштећењем интелектуалног функционисања, дио ученика ће предвиђене исходе моћи остварити само уз већу или мању помоћ наставника и /или других ученика из одјељења. Васпитна улога одјељењског старјешине је да усмјерава ученике на разумијевање различитости, помагање и сарадњу, чиме ће значајно допринијети стварању одјељењске заједнице као колектива у којем ће се сви ученици осјећати прихваћено.</p> <p>Препоручује се кориштење модела интерактивне наставе, те радионичког начина рада који ће наставу учинити занимљивијом, динамичнијом и допринијети позитивној атмосфери одјељења.</p>	

Садржаје учења треба повезивати са свакодневним животом ради успјешније социјализације и трајности знања ученика.

Наставни програм ВРОЗ-а реализује се током 36 наставних седмица, по правилу са по једним часом седмично. У посебним ситуацијама, када је потребно више времена за реализацију одређених садржаја, те када је планирана реализација изван учионочког простора могуће је кориштење тзв. двочаса/блок часа, што се посебно планира и евидентира.